

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: D. ALEXANDRESCO

A B O N A M E N T U L

Pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘTI

11 — Strada Artei — 11

In dosul Palatului Justiției

Comitetul de redacție al acestui ziar este rugat a se întruni Luni 26 cor. ora 8¹/₂ seara în saloanele d-lui Comșa, membru în comitet, strada Dionisie 72.

La ordinea zilei fiind mai multe chestiuni importante, toți d-nii membrii sunt rugați a lua parte la această sedință.

Director: D. Alexandresco

ERATĂ: La articolul d-lui Tanoviceanu publicat în numărul trecut, printr-o regretabilă eroare a paginătorului tipografii, s'a trunchiat pasajul de la finalul pag. 40: «De asemenea nu e un motiv că dacă la noi s'a», și s'a trecut cuvintele ce urmează «adoptat costumul la magistrați, trebuie să se adopte și la avocați» în capul coloanei a II-a paginii următoare 41, în loc de coloana a I-a aceleia pagini.

Credem că cititorii vor fi corectat singuri această eroare.

SUMAR:

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ:

Tribunalul județului Neamț: Soții X. pentru divorț, cu o Notă.

Tribunalul Ilfov, s II: Pericle D. Manoghenis cu S. Bally. Tribunalul județului Buzău: Maior Alexandrescu cu Alexandra Gheorghiade și Domnișoara Maria C. Gheorghiade, cu o Observație de d-l D. Alexandresco

Judecătoria ocol. Topolog (Argeș): Anica Tudor cu Neață Popescu. Informații.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

TRIBUNALUL JUDEȚULUI NEAMȚ

Audiența din 4 Decembrie 1903

Președinția d-lui C. ALEVRA, Preșident

Soții X.. pentru divorț

Sentința No. 94

Divorț.—Injurii sau insulte grave.—In ce consistă.—Aprecierea judecătorilor după împrejurările în care insulta s'a produs.—Cuvântul scroafă dis de soț soției.—Când constituie și când nu constituie o insultă gravă. Invinuire de adulter.—Nu este o insultă gravă când nu e făcută din rea credință.

Divorț.—Admiterea lui numai când este necesar.

Injuria sau insulta gravă în materie de divorț consistă în ori-ce vorbă de rând, ori-ce act, ori-ce expresie, rostită în public, sau în particular, de natură a atinge onoarea, demnitatea, considerația sau reputația soțului căreia ea este adresată. Judecătorii, în aprecierea gravității insultei, trebuie să țină seamă de mediul și împrejurările în care ea s'a produs.

De și, în principiu, cuvântul scroafă adresat de soț soției sale, constituie neapărat o insultă gravă, totuși acest

fapt nu are nici o gravitate și nu poate da loc la divorț când acest cuvânt n'a fost rostit cu intențiune rea, ci numai din glumă și ca o tachinărie.

De și acuzația de adulter, nedovedită, adusă de unul din soți în sarcina celui-lalt soț, constituie una din cele mai mari insulte ce i se poate aduce, totuși această acuzație nu poate fi o cauză de divorț, când se constată în fapt că ea n'a fost făcută din spirit de răutate și animosități, ci numai din cauza unor aparențe înșelătoare.

Divorțul fiind un mijloc de tămăduire, nu poate fi admis cu ușurință de tribunale, ci numai atunci când el este absolut necesar.

Tribunalul,

Considerând că, în legislațiunile moderne, spre deosebire de cea romană, cuvântul injurie, insultă, înseamnă ori-ce vorbă de rând, ori-ce scris, ori-ce act, ori-ce expresie, spusă, sau nu, în public, de natură a alinge onoarea, demnitatea, considerația sau reputația aceluia căruia ea este adresată (vezi D. Alexandresco, Dreptul civil român, I, partea II, p. 139);

Că judecătorilor le incumbă sarcina și ei au dreptul de a cumpăni și de a vedea dacă, în toate împrejurările, o vorbă, un înscris, un act, o expresie este, sau nu, o insultă și o insultă așa de gravă, precum o cere legiuitorul, spre a fi o cauză de despărțenie; și în aprecierea lor, ei trebuie să țină seamă, ca în ori-ce acțiune omenescă, de mediul în care faptul s'a petrecut, de împrejurările ce au determinat nașterea lui, împrejurări care sunt criteriul după care se poate decide dacă faptul a fost, sau nu, comis cu intenție;

Că, în specie, reclamanta singură arată că, în odaia de culcare, între cei patru pereți ai ei, nefind nici-o persoană străină de față, după un joc de cărți, soțul pârît ar fi dis soției sale: scroafă;

Că dacă e adevărat că în acceptația sa proprie, vorba scroafă evocă în mintea fie-căruia animalul ce poartă acest nume, cu calitățile (1) și defectele lui, și că vorba aceasta, când se spune unei femei, în clipe de mânie, în tonul unei discuțiuni aprinse, neîndoișor că se face prin ea aluzie la defectele animalului cu acest nume, și intenția aceluia ce spune acest cuvânt este de a insulta; dar iarăși nu mai puțin adevărat este că aceași vorbă spusă ori cărei femeii, în intimitatea traiului conjugal, în clipe când soții nu fac de cât să-și manifeste dragostea reciprocă ce-și poartă, nu poate fi considerată de cât ca o tachinărie, de mai mult sau mai puțin bun gust, cu aluzie la calitățile (2) animalului ce poartă acest nume, și ca atare, nu poate fi o insultă;

Că, în specie, dată fiind împrejurarea că vorba scroafă s'a spus de soț pe când nici-o discuțiune nu era între el și soția lui, ci în intimitatea camerei de culcare, cu privilegiul unui joc ce se făcea fără un alt interes decât acela de a trece timpul, e evident că n'a fost de cât

(1, 2) Tribunalul, în bogatele sale considerente de fapt, pe care nu le-am mai reprodus, ele neinteresând în cauză, a uitat să ne spună care sunt calitățile interesantului animal de care este vorba în specie.

o vorbă aruncată în glumă și provocată de sigur de situația în care soții se vor fi găsit în momentul când vorba aceasta s'a spus;

Că vorba aceasta a fost o glumă obicinuită între ei⁽³⁾ și care nu trebuia și nu putea să supere pe d-na X., mai reesă din faptul că și d-sa a spus-o soțului, și încă într'un chip mai demonstrativ... cum o învederează cartă poștală ilustrată, reprezentând un porc, pe a cărui chip d-sa a scris numele soțului ei și i-a trimis-o prin poștă;

Că, de fapt, vorba aceasta n'a fost considerată nici de reclamantă ca insultă, se vede din aceea că nu numai că nu s'a tănguit nici părinților, pe care i-a vădut imediat, nici altora, dar nici a rupt relațiile, ci a continuat traiul conjugal în perfectă armonie; continuarea aceasta mai departe a traiului conjugal în bună liniște, participând la distracții și petreceri în domiciliul conjugal și pe aiurea (vezi depunerile marturilor soțului), acopere insulta, chiar de ar fi fost, și nu se mai poate înțemeia pe dânsa o cerere de despărțenie ce nu are motive posterioare traiului bun comun urmat după aceea disă mică insultă (art. 251 C. civ.); că ast-fel primul motiv de divorț e și nedovedit și ne-înțemeiat;

.....⁽⁴⁾
In ce privește motivele isvorind din faptul că pârîtul ar fi învinuit pe reclamanta că întreține relații nepermise cu un alt bărbat;

.....⁽⁵⁾
Considerând că dacă e adevărat că doctrina și jurisprudența sunt de acord spre a decide că o acuză de adulter constituie cea mai mare insultă, pe care unul din soți ar putea s'o aducă celui-lalt; nu e mai puțin adevărat că aceeași doctrină și jurisprudență recunosc că, pentru a fi luat ca o insultă, această acuză trebuie să fie făcută cu rea credință, și că dacă pâra nu s'a făcut din animositate, ci numai pentru că aparențele erau înșălătoare, aceasta nu mai este o insultă (v. D. Alexandresco, op. cit., I, partea II, p. 144, text și nota 2).

.....⁽⁶⁾
Că, întru cât toate motivele invocate sunt inexistente și în general nefundate, simplul fapt că reclamanta nu-și mai iubește soțul, fapt care resare evident din toate câte ea le-a făcut înainte de a pleca din casa lui, și în timpul instanței de divorț, stăruiind a face dovezi despre fapte ce n'a existat, nu poate îndreptăți pe tribunal să-i admită cererea de despărțenie, pentru că el nu trebuie să uite că: «divorțul nu e un bine, ci un mijloc de tămăduire de care justiția nu poate uza de cât atunci când e absolut neapărat, și spre a pune capăt unor situațiuni ce nu mai sunt de ținut» (D. Alexandresco, op. cit., I, partea II, p. 135, reproducând cuvintele raportorului francez în Senat, d-l Labiche); ceea-ce în specie nu este.

Pentru aceste considerente, redactate de d-l judecător Al. Sc. Stan, respinge acțiunea ca nefundată, etc.

(ss) G. Alevra, Al. Sc. Stan

Observație. — Chestiunea judecată de tribunalul de Neamțu este delicată.

Ne abținem de o cam dată de a face ori-ce observații asupra sentinței ce publicăm astă-zi, fiind că

(3) Curios obiceiul, și nu știm de unde tribunalul a putut să-l constate; în ori-ce caz, el n'o spune în considerentele sale.

(4) Urmează mai multe considerente de fapt pentru un alt motiv de divorț (adulterul bărbatului), pe care tribunalul îl constată ca nedovedit în fapt, din cauza contradicțiilor marturilor.

(5) Aici, de asemenea, trib. raționează în fapt, discutând depunerile marturilor.

(6) Aci urmează mai multe considerente de fapt, prin care tribunalul se trudește spre a dovedi că a existat mai multe împrejurări de natură a face verosimilă acuzățiunea bărbatului și a-l induce în eroare asupra purtărilor soției.

(N. B.)

Curtea din Iași va avea în curînd a se pronunța asupra tuturor punctelor decise de prima instanță.

Vom observa numai în treacăt că o acuzare de adulter, nesprijită de dovezi legale, făcută, bine înțeles, cu rea credință și cu intenție răutăcioasă, a fost în tot-de-auna și este și astă-zi considerată ca una din cele mai grave insulte de natură a provoca divorțul din partea soțului care a fost victima acestei pări nedrepte

«Se desface căsătoria din pricina bărbatului, ȳice art. 122 din Codul Calimach, dacă pârînd pre femei la judecătorie ca o precurvă, n'a putut-o dovedi». «Când bărbatul își va defăima nevasta cum că n'a fost ficioară, sau că e curvă, și nu o va putea dovedi, este slobodă nevasta să-l lase», ȳice, de asemenea, Codul Caragea (partea III, capit. 16, art. 6, litera i). Codul lui Andr. Donici dispune, de asemenea, că: «Atunci când bărbatul va porni pără asupra femeii că precurvește, și nu o va dovedi, poate femeia să ceară despărțenia». In fine, pravila lui Matei Basarab (glava 216) are, în această privință, următoarea dispoziție: «Bărbatul de 'și va propune muerea înaintea judecăței, sau într'alt loc că e curvă, și nu va putea cu mărturii credincioase să dea pe față curvia ei, atunci are voea muerea să-l lase ca pe un prepuitor al ei». Vezi asupra tuturor acestor legi și a altor străine, D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, operă la care tribunalul se referă de mai multe ori în corpul hotărîrii sale, t. I, partea II, p. 144 urm. (N. R.)

TRIBUNALUL ILFOV, Secția II

Audiența de la 9 Decembre 1903

Președenția D-lui IULIAN TEODORESCU, Jude de ședință
Sentința civilă No. 816

Pericle D. Manoghenis cu S. Bally

Locațiunea. — Contestațiuni între proprietar și chiriaș după noua lege a proprietarilor. — Termen de citație. — Nerespectarea lui. — Hotărîre nulă. — (Art. 6 și 13 din legea proprietarilor; art. 152, 732 și 735 Pr. civilă).

Prin art. 6, partea finală, din noua lege a proprietarilor, se dispune ca de la primirea citațiunei până la ziua înfățișărei să fie un interval de trei zile libere, iar dacă acest termen nu a fost observat, președintele sau judecătorul va acorda un nou termen de 24 de ore.

In cas când aceste prescripțiuni nu au fost ținute în seamă și s'a dat hotărîre în baza unui act de procedură nul, atunci acea hotărîre este nulă.

S'a ascultat din partea apelantului Pericle D. Manoghenis d. avocat Vahlidi iar din partea intimatului reclamant d. S. Bally d. avocat Odobescu.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut în termen de d. Pericle D. Manoghenis, contra cărții de judecată No. 3412, din 1 Noembrie 1903, a d-lui Jude al Ocolului I București, prin care 'i s'a respins, ca ne fondată, contestațiunea introdusă cu petițiunea înregistrată la No. 20923, din 10 Octombrie 1903, contra executării cărții de judecată

No. 2893/903, a zisei judecătorii investită cu formula executorie;

Având în vedere că, în fapt, se constată că d. S. I. Baly, proprietarul imobilului din București, str. Blănari No. 14, a chemat în judecată la Judecătoria Ocolului I București pe d. Pericle D. Manoghenis, locatarul zisului imobil, spre a fi obligat la plata sumei de lei 275, reprezentând chiria datorită pe semestrul Sf. Gheorge 1903 până la Sf. Dumitru 1903;

Că d. Judecător de Ocol a fixat termenul înfățișării la 17 Septembrie 1903;

Că, citațiunea, prin care partea era încunostiințată să se prezinte la judecată, a fost emisă pe ziua de 15 Septembrie 1903, cum reese din procesul verbal, încheiat de d. sub-comisar al Circ. 4 din Capitală, iar hotărîrea No. 2893, prin care apelantul este condamnat la plata sumei de lei 275 cu titlul de chirie, a fost pronunțată numai față cu proprietarul d. S. I. Baly, în ziua de 17 Septembrie 1903;

Având în vedere că locatarul, d. Pericle D. Manoghenis, invocă ca motiv de contestațiune violarea disp. art. 6 din noua lege a proprietarilor, de oare-ce nu s'a respectat termenul de 3 zile libere, prevăzut de zisul text de lege;

Având în vedere că, în adevăr, prin art. 6, partea finală, din noua lege a proprietarilor, se dispune ca de la primirea citațiunii până la ziua înfățișării să fie un interval de trei zile libere iar dacă nu va fi președintele sau judecătorul, va acorda un nou termen de 24 de ore;

Având în vedere că motivul, pentru care d. judecător a respins contestațiunea, este că legea proprietarilor n'a dat nici o sancțiune, în cazul când nu sunt 3 zile libere de la remiterea citațiunii și până la ziua înfățișării;

Având în vedere că, legiuitorul, prescriind termenul de 3 zile libere pentru prima chemare, a avut în vedere situațiunea părții, chemată în judecată, spre a nu fi surprins și a avea posibilitatea să-și prepare apărarea;

Că, examinând bine textul art. 6 menționat, vedem că legiuitorul a prevăzut o sancțiune în cazul când nu este un interval de 3 zile libere de la remiterea citațiunii până la ziua înfățișării și anume, prin obligațiunea impusă judecătorului, a nu procedea la judecarea procesului și a acorda un nou termen de înfățișare cel puțin de 24 ore;

Având în vedere că legea asupra drepturilor proprietarilor n'a derogat la dreptul comun, de cât numai în ceea ce privește executarea obligațiunilor dintre proprietar și chiriași, derivând din contractele de închiriere sau arendare, ast-fel că, toate celelalte dispozițiuni ale dreptului comun, sunt aplicabile și în această materie;

Considerând că, după art. 13 din legea proprietarilor, contestațiunile, la executarea hotărîrilor, se judecă conform regulilor stabilite de dreptul comun;

Considerând că părătul, pe cale de contestațiune, are dreptul a cere anularea procedurii, care este de ordine publică, și el poate pe această cale să invoace nulitatea procedurii de la prima chemare;

Considerând că, după disp. art. 152 pr. civ., nu se poate da hotărîre în lipsă, dacă citația este nulă sau dacă coprind un termen mai scurt de cât cel însemnat în lege;

Că, după art. 732 din zisa procedură, prelungirea sau scurtarea unui termen, prevăzut de lege, nu se poate acorda de judecător, sub pedeapsă de nulitate, de cât în cazurile, în cari legea, le dă, în mod formal, această facultate;

Având în vedere și coprinsul art. 735 pr. civ. care declară nule toate actele de procedură, făcute cu încălcarea legii, în condițiunile indicate de zisul text de lege;

Că, între aceste condițiuni, fiind și împrejurarea când actul cauzează părții o vătămare, pe care nu o poate repara de cât anulându-se actul, rezultă că, atunci când vătămarea decurge din pronunțarea unei hotă-

rîri, date în baza unui act de procedură declarat nul, declarațiunea nulității aceluși act, atrage ca consecință și anularea hotărîrii;

Considerând că, față cu cele expuse, urmează a se admite apelul și contestațiunea, a se anula cartea de judecată No. 2893/903 și titlul executor, cu care a fost investită această hotărîre precum și toate actele de procedură, urmate în cauză;

Apreciind și asupra cheltuelilor de judecată.

Pentru aceste motive, admite apelul declarat de d-l Pericle D. Monoghenis, etc.

(ss) Iulian Teodorescu, Alex. Cerban.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BUZEU

Audiența din 6 Noembrie 1903

Președinția d-lui V. BALĂȘESCU, Judecător de ședință

Maior Alexandrescu cu Maria și Al. Gheorghiadă

Sentința civ. lă No. 586

Minoră.—Tatăl administrator legal al averei lor.—Ipotecarea averei minorilor.—Condițiuni.—Autorisarea tribunalului.—Neascultarea ministerului public la darea acestei autorisări.—Nulitatea actului de ipotecă.—(Art. 343, 401, 402, 950, 951, 1157 și 1163 din Codul civil; art. 81 din noul Cod de procedură civilă; art. 2 din legea de la 29 Octombrie 1877, pentru atribuțiile ministeriului public).

Minoră.—Cerere în anulare.—Acte făcute de reprezentantul lor legal.—Dacă regula art. 1164 C. civil, se aplică și atunci când actul anulabil a fost făcut de reprezentantul legal al minorului.

Tatăl, administrator legal al averei minorilor săi copii, poate ipoteca bunurile acestora, când interesele minorilor cer aceasta, în cazuri de mare nevoie sau de un folos învederat pentru minori.

Această ipotecare nu se poate face, însă, de cât cu autorisarea tribunalului, autorisare pe care tribunalul nu o poate da de cât ascultând și concludsiunile ministerului public. Cât pentru autorisarea consiliului de familie, ea este inadmisibilă în specie, fiind-că, în timpul căsătoriei, nu există asemenea consiliu.

Dacă autorisarea a fost dată de tribunal, fără a se asculta și ministerul public, actul de ipotecă contractat în baza acestei autorisări este nul, fie că acest act a profitat, sau nu, minorilor.

Regula edictată de art. 1164 C. civil, după care, la caz de anulare sau rescisiune, incapabilii restituiesc ceea ce le-a profitat, nu se aplică de cât la obligațiile contractate de însuși minorul în timpul incapacității sale, nu însă și la acele contractate de reprezentantul lor legal. Este, deci, inutil de a se mai cerceta, în acest din urmă caz, dacă actul făcut de reprezentantul legal a profitat, sau nu minorului.

Tribunalul,

Asupra opozițiunei declarată în termen, cu petițiunea înreg. la No. 1820, din 7 Iunie 1903, de d. Maior Alexandrescu din Brăila, contra sentinței tribunalului Buzău, No. 283, din 3 Mai 1903, prin care s'a admis acțiunea intentată contra sa, cu petițiunea înreg. la No. 24652 din 24 Octombrie 1902, de d. Alexandru C. Gheorghiadă și d-șoara Maria C. Gheorghiadă din Buzău și s'a anulat actul de ipotecă, autenticat de tribunalul Buzău la No. 2032/99 și înscris la No. . . , obligându-l la 50 lei cheltueli;

Vedând că din actele prezentate în instanță rezultă următoarele fapte, necontestate de părți:

Prin testamentul autenticat de tribunalul Ilfov, la No. 3420/88, Eftimie Tomaide lasă celor trei băieți: Leonida, Alexandru și Iancu, fii ai nepotului său, C. Gheorghiadă, nuda proprietate a niște prăvălii din orașul Buzău, situate în colțul stradei Tîrgului cu piața oborului, iar uzufructul lor l lasă acestuia.

După moartea lui Eftimie Tomaide, care s'a întâmplat în anul 1891, Constantin Gheorghiadă primind succesiunea, se încurcă în procese pentru regularea ei și încearcă a face diferite împrumuturi, atât în numele său cât și al minorilor săi copii, asupra imobilelor lăsate legat, motivate, când pentru plata taxelor de succesiune, când pentru reparațiunea imobilelor, când pentru întreținerea minorilor; cerând și autorizarea tribunalului, care le aproba, din care împrumuturi, unele au reușit, altele, nu, deși aprobate. În anul 1896, încetând din viață unul din fii lui Constantin Gheorghiadă, anume Leonida, a treia parte din nuda proprietate a imobilelor legatelor se cuvine pe jumătate părinților săi Constantin și Ana Gheorghiadă, iar cea l'altă jumătate, fraților săi: Alexandru, Iancu, Maria și Polixenia. În anul 1899, tribunalul, prin jurnalul No. 1900, din 26 Februarie, încuviințează, după cererea lui Constantin Gheorghiadă ca, în calitate de administrator legal al fiilor săi minori Alexandru, Iancu, Polixenia și Maria, să contracteze un alt împrumut de 20.000 lei, cu ipotecă asupra imobilelor copiilor, pe răspunderea creditorului, din care să plătească împrumutul ipotecar anterior de 11.500 de lei către Căpitanul Alexandrescu și cel către D. Emil Teodoriu, căruia Gheorghiadă i cedase veniturile imobilelor, spre a le degreva. Cu ocaziunea autorizării de facerea acestui nou împrumut, precum și a aceia ce trebuia plătit, Tribunalul nu s'a constituit și cu Ministerul Public, spre a se asculta și concluziunile acestuia, și împrumutul, în aceste condițiuni, se realizează tot de Căpitanul Alexandrescu, azi Maior, din banii dotali ai soției sale, prin actul de ipotecă, autentificat de Tribunalul Buzău la No. 2032, din 1 Martie 1899.

Alexandru și Maria Constantin Gheorghiadă devenind majori, au cerut prin acțiunea intentată cu petițiunea înregistrată la No. 24.652/902, *anularea acestui act de ipotecă*, numai în ce privește partea ce le revine proporțional, în calitate de legatari ai defunctului Eftimie Tomaide și mostenitori ai defunctului lor frate Leonida, asupra imobilelor ipotocate, *pentru motivul că Tribunalul nu a ascultat și pe Ministerul public când a autorizat pe tatăl lor, ca administrator al averii lor, să contracteze împrumutul ipotecar în numele lor, cerere, care a fost admisă de tribunal prin sentința No. 283/903, opoată de d. Maior Alexandrescu*;

Având în vedere, că prin sentința, opoată, Tribunalul anulând actul de ipotecă, nu specifică dacă anularea a făcut-o în total sau numai pentru partea cuvenită reclamantilor proporțional cu dreptul lor în imobilele ipotocate, ceea ce a făcut pe oponent să ridice obiecțiuni contra acelei sentințe; însă, cum numai reclamantii au cerut anularea actului de ipotecă, și prin acțiunea lor, cum și prin concluziunile orale și scrise, au specificat categoric că anularea o cer numai în ce privește partea ce le revine lor proporțional cu dreptul succesoral în imobilele ipotocate, sentința, care pronunță anularea actului de ipotecă, nu poate să aibă o întindere mai mare de cât însăși reclamantii au cerut, așa că rămâne bine lămurit că anularea pronunțată de tribunal se întinde numai asupra drepturilor reclamantilor în imobilele ipotocate, drepturi cără, raportându-se la suma de 20.000 de lei împrumutată, revin în proporțiune de 7499 lei, 98 pentru Alexandru Gheorghiadă și 833 lei, 32 pentru Maria C. Gheorghiadă;

Având în vedere, că obiectul acțiunii fiind cererea reclamantilor de a se anula actul de ipotecă consimțit în timpul minorității, de tatăl lor, în calitate de administrator legal al averii lor, fără ca în autorizarea ce i s'a dat de tribunal pentru contractarea împrumutului, să se fi ascultat concluziunile Ministerului public, mai multe cestiuni de drept au fost discutate de părți, de a căror rezolvare depinde soluțiunea procesului.

Cea dintâi cestiune este, dacă tatăl, administratorul legal al averii minorului, poate ipoteca bunurile acestuia? Prin

art. 343 C. civ. se dispune că tatăl, în timpul căsătoriei, *administrează averea personală a copiilor săi minori*; or în puterea acestui drept, tatăl nu ar putea face de cât numai *acte de administrațiune*; nicăeri însă legea nu spune nici un cuvânt în privința ipotecării sau înstrăinării imobilului minorului, care sunt acte de dispozițiune.

Trebuie oare, din tăcerea legii, să conchidem că legiuitorul, ne spunând nimic asupra acestui punct, a înțeles a opri pe tatăl, administrator legal de a face asemenea acte? Doctrina și jurisprudența sunt unanime asupra acestei cestiuni, și cuvântul lor este că tatăl poate face asemenea acte, când interesele minorului cere aceasta, în cas de mare nevoie, sau de un folos învederat; căci, de sigur, ar fi inicitabil a lăsa pe minori în suferință, când ar avea nevoie de bani spre a-și satisface trebuințele lor, numai pentru plăcerea de a conserva intacte bunurile lor imobiliare, când legea nu oprește în mod formal ipotecarea sau înstrăinarea lor. Dar pe lângă aceasta, interesele minorului sub puterea părintească sunt aceleași ca și când s'ar afla sub tutelă, și în acest din urmă cas legea permite tutorelui ca, pentru necesitate absolută sau un avantaj evident al minorului, să ipoteceze sau să înstrăineze averea sa imobiliară; dacă, dar, interesele sunt aceleași, nu există nici o rațiune de a se opri tatălui a face acte pe care le permite tutorelui, când mai ales puterile tatălui sunt mai întinse de cât ale tutorelui asupra minorului și averii sale. (Vezi D. Alexandrescu, *Dr. civ. rom.*, II, p. 33).

Recunoscut fiind tatălui, administrator legal al averii minorilor săi copii, dreptul de a ipoteca și înstrăina imobilele lor, poate el face aceste acte singur, sau este supus la îndeplinirea vre-unei formalități? Art. 401 și 402 C. civ., vorbind de dreptul tutorelui de a ipoteca sau de a înstrăina bunurile imobile ale minorului, l'asupune formalității de a obține împuternicirea consiliului de familie, omologată de tribunal, după ce se va fi ascultat și concluziunile procurorului. Cât despre dreptul tatălui, administrator legal, iarăși legea nu ne spune nimic, fiind-că nicăeri nu vorbește despre dreptul tatălui de a face asemenea acte; dar cum prin analogie s'a admis de doctrină că tatăl are dreptul a face aceste acte, fiind o asemănare asupra acestui punct între administrațiunea tutorelui și aceea a tatălui ca administrator legal, *tot prin analogie trebuie să decidem că tatăl trebuie supus acelorași formalități*, mai ales că art. 343 C. c., care vorbește de dreptul tatălui de a administra averea copiilor săi minori este așezat sub capitolul, care tratează despre tutelă; căci este inadmisibil a crede că tatăl ar putea face singur acte de dispozițiune, când el are mandat de la lege numai de a administra, iar nu și de a înstrăina (*D. Alexandrescu, op. cit.*, vol. II, pag. 33, nota 2); de aceea, în doctrină, se admite cu drept cuvânt, că tatăl este obligat să ceară pentru facerea acestor acte autorizarea justiției. Singura deosebire asupra acestei cestiuni este că unii autori cred că tatăl e supus să îndeplinească complet toate formalitățile impuse tutorelui, adică să obțină împuternicirea consiliului de familie și apoi omologarea justiției (*Demolombe*, vol. VI, pag. 457—467; *Aubry et Rau*, vol. I, § 123, pag. 506), alții că nu este nevoie de cât numai de autorizarea justiției. Această părere este cea conformă cu principiile de drept, fiind-că, în timpul căsătoriei, cât tatăl are administrațiunea legală a bunurilor copiilor săi minori, neexistând consiliu de familie, care nu se înființează de cât cu ocaziunea deschiderii tutelei, nu ar avea cum să se ceară autorizarea unui consiliu de familie, care nu există (*Dalloz*, vol. 38, *Puissance paternelle*, No. 82).

Lipsind un consiliu de familie, tatăl va îndeplini singur funcțiunile sale, legea găsind îndestulătoare garanții pentru apărarea intereselor copiilor săi minori în sentimentele de iubire și de prevedere ale acestuia

pentru copiii săi. Dacă funcțiunile consiliului de familie, le îndeplinește singur tatăl, fiind-că nu există acest consiliu, care de alt-fel nu ar fi compatibil cu autoritatea puterii părintești, de cele-lalte forme impuse tutorului prin art. 402 C. c. nu poate fi dispensat, fiind-că atunci nu mai poate fi vorba de vre-o incompatibilitate cu puterea paternă, când justiția intervine pentru a controla actele acestuia, fiind recunoscut faptul că apărarea intereselor minorilor este considerată ca o cestiune de ordine publică, în care justiția are dreptul a interveni spre a-și spune cuvântul său.

Așa dar, fiind o asemănare între administrațiunea legală a tatălui asupra averii minorilor, cu aceea a tutorului, și fiind-că art. 343 C. c., care vorbește de administrațiunea tatălui, este pus sub capitolul care tratează materia tutelei, trebuie să decidem că legiuitorul făcând aceasta, a înțeles a supune pe tatăl administrator legal. Prin urmare, legea ne prevăzând pentru tatăl administrator legal, în ce privește ipotecarea și înstrăinarea bunurilor imobile ale minorului, alte forme de cât acelea impuse tutorului, și cum din formalitățile impuse tutorului lipsește consiliul de familie, în privința administrațiunii tatălui, rămân numai cele l'alte, adică autorizațiunea tribunalului, dată după ascultarea concluziunilor procurorului.

Ascultarea concluziunilor procurorului, când tribunalul autoriză pe tatăl administrator legal al bunurilor minorilor săi copii, este necesară, fiind impusă prin art. 402 C. c., cum și de legea pentru atribuțiunile Ministerului public din 29 Octombrie 1877, care prin art. 2 dispune asistența sa ca parte alăturată la ședințele diferitelor instanțe, când este vorba de interesele minorilor. Asistența procurorului la ședințele tribunalului, când e vorba de asemenea interese, este necesară nu numai în ședințele publice, dar și în cele din camera de consiliu, fiind-că legea nu face nici o distincțiune în această privință, ci impune pur și simplu prezența procurorului la ședințele instanțelor judecătorești, când sunt în joc interesele minorilor.

Că aceasta este adevărat, rezultă din însuși textul artic. 81 din legea pentru modificarea Procedurii civile din 1900, prin care se dispune că Ministerul public va lua concluziuni ca parte alăturată înaintea deosibitelor instanțe, fie în ședință publică, fie în camera de chibzuire, ori de câte ori sunt interesați în cauză nevîrstnici, și nu se poate zice că acest articol este o modificare a art. 2 din legea pentru atribuțiunile Ministerului public din 1877, care să nu-și aibă aplicațiune de cât de la promulgarea noii legi, fiind-că, prin expunerea de motive d. C. G. Dissescu. Ministru al justiției, care a propus modificarea procedurii civile, nu spune că la capitolul III privitor la atribuțiunile Ministerului public propune vre-o modificare, din contră zice, în mod destul de lămurit, că a determinat numai mai precis casurile când și unde Ministerul public trebuie să fie ascultat (Legea pentru modificarea proc. civile din 1900, ed. oficială pag. 14); or a determina nu va să zică a modifica, ci a lămuri, a explica ca să zicem așa, dispozițiunea de mai înainte.

Acestea fiind principiile de drept și fiind constant că prin jurnalul No. 1900, din 26 Februarie 1899, tribunalul autorizând pe Constantin Gheorgghiade, administrator legal al averii minorilor săi copii, de a contracta un împrumut cu ipotecă asupra averii lor imobiliare, împrumut care s'a realizat de oponentul maior Alexandrescu cu banii dotați ai soției sale, prin actul de ipotecă autentificat de tribunalul Buzău sub. No. 2032/99, nu a ascultat și concluziunile Ministerului public, rămâne a se stabili care sunt efectele acestei lipse de formalitate.

Oponentul Maior Alexandrescu, prin avocatul său, susține că lipsa acestor formalități nu atrage nulitatea actului, fiind-că nulitățile sunt de drept strict; ele nu pot fi create prin interpretare, ci numai când legea le

pronunță; or, în speță, prin nici un text de lege nu se pronunță nulitatea autorizațiunii tribunalului pentru ipotecarea sau înstrăinarea averii imobiliare a minorilor când e lipsită de concluziunile Ministerului public. În acest cas, minorul nu ar avea de cât dreptul de a cere anularea actului de ipotecă numai în limitele lesiunii, ce ar fi încercat prin acel act, potrivit rîndu- elilor art. 951 combinat cu 1175 C. c., lesiune pe care a încercat-o, de oare-ce, pretinde oponentul, că este gata a dovedi că din împrumutul contractat intimaii au profitat în întregime, fiindu-le folositor pentru acoperirea altor împrumuturi de mai înainte, care au fost contractate în mod regulat și cu paza formelor legale.

Mai înainte de a examina actele produse de oponent, pentru a stabili că intimaii nu au fost leșați și că împrumutul le-a profitat, este nevoie a se stabili dacă, în adevăr, lipsa acelor formalități atrage nulitatea actului numai în cas de lesiune și până la cuantumul sumei cu care minorii au fost leșați sau atrage nulitatea actului, indiferent de orî-ce lesiune.

Pentru aceasta vom observa încă de la început că legea declară incapabil pe minor de a contracta din cauza slăbiciunii și neexperienței sale (art. 950 C. c.); dar cum el, ca ori și care altă persoană, are diferite interese, care nu puteau fi lăsate în părăsire de legiuitor, i-a pus în timpul minorității un reprezentant, care să lucreze în numele său pentru toate actele sale civile, și pe acest reprezentant l'a îngrădit cu îndeplinirea unor anumite formalități, care, fiind îndeplinite, au efectul ca actele făcute de reprezentant să fie valabile, ca și când ar fi făcute de însuși minorul; și, în aceste condițiuni, minorul este obligat față de persoanele cu cari a contractat, indiferent de orî-ce lesiune, cu reserva dreptului minorului de a chema la răspundere pe reprezentantul său, care, prin modul său de a lucra, i-a cauzat vre-un prejudiciu. Dacă, din contră, reprezentantul minorului nu a observat formele impuse de lege, actul la care a consimțit nu mai poate obliga pe minor, fiind-că atunci el nu a putut să-și mai exprime valabil consimțimintul la facerea lui; de oare-ce numai prin îndeplinirea acelor forme legiuitorul a crezut că se poate suplini slăbiciunea și inexperiența minorului în diferitele lui acte civile. Actul îndeplinit fără observarea formelor impuse de lege va fi deci un act nul, ca și orî-care altul, la facerea căruia o parte nu și-a exprimat consimțimintul. Numai prin îndeplinirea acelor forme, legiuitorul găsește că interesele minorului sunt garantate; ele sunt dar esențiale, și actul făcut fără observarea lor este nul, de și legea nu pronunță în mod formal nulitatea; fiind-că nulitatea rezultă în mod virtual din scopul pentru care au fost create și din termenii prohibitivi ai legii, când este vorba de a se contracta în numele minorului (Laurent, vol. 16. No. 35; Dalloz vol. 32, *Minorité*, No. 549 și urm.; decisiunea Curții de casație, secția I, No. 494/91 și cea cu No. 5/92 dată în secțiuni unite).

Afară de cazul când reprezentantul minorului lucrează în numele său se poate întâmpla ca însuși minorul să contracteze singur și să facă un act care i-a adus foloase; atunci, prin acel act, minorul dovedește că este în stare a-și da seama de actele ce face; că, prin urmare, preocuparea legiuitorului de a-l apăra contra inexperienței sale nu mai are rațiune de a fi, și în acest cas, ar fi fost nedrept ca să se pronunțe nulitatea unor acte din care minorul a profitat; de aceea, legiuitorul prin art. 951 C. c., a admis principiul că minorul nu poate ataca angajamentele sale de cât în cas de lesiune. Acest principiu are a se aplica numai în cazul când minorul a contractat singur, iar nu prin reprezentantul său legal, fiind-că atunci când acesta contractează în numele său, sau nu a observat formele legale, și actul ast-fel făcut este nul; sau a lucrat cu îndeplinirea formelor legale, și obligă pe minor, indiferent de orî-ce lesiune; căci, dacă nu s'ar

fi admis această deosebire nu s'ar mai vedea interesul pentru care legiuitorul a dat minorului un reprezentant care să lucreze în numele său; nu ar fi avut de cât să lase pe minor a lucra singur, și atunci orî angajamentele sale l'au profitat și rămăneau valabile, sau l'au cauzat prejudiciu, și atunci deveneau anulabile.

Deosebirea făcută mai sus nu este arbitrară, fiindcă este recunoscută și expres prin art. 1163 C. c., în care se vorbește atât despre anularea angajamentelor nule în forma lor, cât și de a acelor care produc numai leziune; orî, contractarea cu anumite forme nu este cerută de lege de cât numai atunci când reprezentantul minorului lucrează în numele acestuia, nu și atunci când contractează minorul singur; căci, în asemenea cas, minorul nu este supus a observa nici o formă.

Se obiectează însă că teoria care admite nulitatea actelor făcute în numele minorilor, fără îndeplinirea formelor legale scutind de orîce obligațiune pe minor, este încheitabilă și îndeamnă la imoralitate fiindcă permite minorilor a se folosi de bunurile altuia fără nici o obligațiune de restituire: pe când cea-l'altă l'obligă în limitele profitului ce-au avut; obiecțiunea însă este neserioasă, fiindcă încheitarea nu poate fi luată în sensul comun și după aprecierile fie-cărui individ: căci aceste aprecieri variază de la unul la altul, după gradul său de cultură și de moralitate, și dacă ne-am lua după ele, ne-ar conduce la arbitrar, ci din contră echitatea, să o luăm numai în sensul admis de lege, căci aceasta este aplicabilă tuturor (Laurent, vol. 16, No. 42). Dar just e a se vorbi în numele echității în contra teoriei de mai sus? De sigur că nu, fiindcă, dacă reprezentantul minorului a vorbit în numele acestuia fără îndeplinirea formelor impuse de lege, ca o garanție pentru apărarea intereselor sale, nu a putut obliga pe minor; reprezentantul minorului a fost atunci un străin față de minor, nu a putut vorbi valabil în numele său, și atunci consecința logică este că nu minorul a profitat cu ceva prin angajamentul făcut de reprezentantul său, ci numai acesta; atunci dar cine este de vină? minorul, care nu știe nimic de angajament, sau acela, care nu s'i-a dat seamă că nu vorbește cu minorul și a luat angajamente cu persoane străine? Dacă acesta este de vină, apoi nu e just să i se permită a se adresa minorului și a l'obliga să respecte obligațiunile din cari e presupus că nu a folosit nimic.

Așa dar, fiind stabilit că neîndeplinirea formelor impuse de lege, când este vorba ca reprezentantul unui minor să contracteze în numele acestuia face ca actul să fie anulabil; că, în autorizarea pe care tribunalul o dă unui administrator legal al minorilor, de a ipoteca averea imobiliară a acestora, trebuie să se asculte și concluziunile Ministerului public, lipsa acestor concluziuni atrage după sine nulitatea actului (Dalloz, vol. 32, V^o *Ministère public*, No. 122); și, deci când se cere anularea actului, este inutil a mai cerceta dacă actul a profitat sau nu minorilor.

Prin urmare, împrumutul contractat de Constantin Gheorghiade, în calitate de administrator legal al minorilor săi copii Alexandru, Ion, Polixenia și Maria, cu ipotecă asupra imobilelor acestora, de la oponentul Maior Alexandrescu, constatat prin actul de ipotecă, autentificat de Tribunalul Buzău la No. 2032/99, este nul, de oare-ce tribunalul, când a autorizat pe administratorul legal al minorilor de a contracta împrumutul cu ipotecă în numele minorilor, prin jurnalul No. 1900 din 26 Februarie 1899, nu a ascultat și concluziunile procurorului; și, deci, intimaii Alexandru și Maria Gheorghiade, fiî deveniți majori al lui Constantin Gheorghiade, cu drept cuvînt au cerut anularea actului de ipotecă în ce privește partea ce la revine proporțional în averea ipotecată.

Că tribunalul admitînd cererea prin sentința No. 283, opozițiunea făcută de d. Maior Alexandrescu contra ei este ne întemeiată, și prin urmare trebuie a fi respinsă;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător de sedință V. Bălășescu, tribunalul, respinge ca nefondată opozițiunea, etc.

(ss) V. Bălășescu, I. Marinovici.

Observație. — Sentința tribunalului de Buzău ce publicăm astăzi, este interesantă și foarte bine motivată. Ea este relativă la puterile tatălui administrator legal, asupra cărora legea tace cu desăvîrșire. Art. 343 din Codul civil nu vorbește, în adevăr, de cât de actele de administrație ale părintelui administrator legal.

Minorul a cărui avere personală se administrează de părintele său, în timpul căsătoriei, putînd să aibă un interes învederat la înstrăinarea sau ipotecarea bunurilor sale, ca și minorul care se afla sub tutelă, naște întrebarea dacă asemenea acte sunt cu puțință din partea părintelui administrator legal?

Codul german dispune, prin art. 1643, că în privința actelor ce tatăl poate să facă în numele copilului, el trebuie să aibă aprobarea tribunalului tutelelor (*Vormundschaftsgericht*), în toate casurile în care și epitropul are nevoie de această aprobare.

Art. 224, § 2 din Codul italian mărginește puterile administrațiunei legale la actele de o pură administrație, nepermițînd actele de dispoziție de cât la caz de un folos învederat pentru minor, și numai cu învoirea tribunalului, *mediante l'autorizzazione del tribunale civile*. (Cpr. și art. 164 din Codul civil spaniol de la 1889).

Cât pentru Codul neerlandez, el are următoarea dispoziție: «Tatăl nu va putea dispune de bunurile copiilor săi minori, de cât observînd regulile stabilite la titlul minorității și a tutelei, pentru înstrăinarea bunurilor minorilor», adică: cu autorizarea sfatului de familie și a tribunalului (art. 364) ⁽¹⁾.

La noi, ca și în Franța, în lipsa de text, chestiunea este controversată. Credem, după cum foarte bine decide și tribunalul de Buzău, că nu poate să fie vorba, în specie, de autorizarea consiliului de familie, pentru-că asemenea consiliu nu există în timpul căsătoriei ⁽²⁾.

Cât pentru părerea lui Zahariaș, care pune

(1) *De vader kan over de goederen zijner minderjarige kinderen niet beschikken, dan met inachtneming der regelen, welke ten opzichte van het vervreemden van goederen, aan minderjarige toebehoorende, bij den titel van de minderjarigheid, voorgedien, zijn voorgeschreven.*

(2) Veđi T. Huc, III, 245 și t. II a Comentariilor noastre, p. 33, nota 2.—*Contră*: Aubry et Rau, I, § 123, p. 777, nota 8 și nota 31 (ed. a 5-a). Demolombe, VI, 445, 446. Massé-Vergé, I, § 207, p. 407, nota 12. Valette sur Proudhon, *Etat des personnes*, II, p. 283, nota, No. III, și *Explic. sommaire du C. Napoléon*, p. 221. Demante et Colmet de Santerre, II, 137 bis III. Trib. Villefranche, Sirey, 87. 2. 117. Veđi asupra acestei controversă, Répert. Sirey, *Administration légale*, 90 urm. Planio, I, 2193 urm. Dalloz, *Nouveau Code civil annoté*, I, art. 389, No. 44 urm. Cpr. și Nacu, I, p. 570 urm.

în principiu că tatăl, administrator legal, poate face ori ce acte, chiar și acele de dispoziție, fără controlul nimănui, ea este de asemenea inadmisibilă, pentru-că el nu are mandat d'a înstrăina, ci numai de a administra. Tribunalul admite, în această privință, în totul modul nostru de a vedea.

Părintele, administrator legal al averii copiilor săi minori, nu va putea, deci, face actele de dispoziție permise tutorului de cât *cu autorisarea justiției*. Această părere, admisă de tribunalul din Buzău, formal admisă și în unele legislațiuni străine (cpr. art. 224 C. italian, art. 164 C. spaniol, etc.) este cea mai răspândită atât în doctrină cât și în jurisprudență ⁽³⁾.

Această autorizare se va da în camera de consiliu, ascultându-se și concluziile ministerului public, în care legiuitorul vede o garanție mai mult pentru minori.

Lipsa concluziilor ministerului public, ca și lipsa autorizării justiției, este neapărat o cauză de anulare, și dovadă că este așa este că decisiile privitoare la minori, fie chiar pronunțate în camera de consiliu, în care n'a figurat ministerul public, ca partea alăturată, sunt casabile ⁽⁴⁾, însă, bine înțeles numai după cererea lor ⁽⁵⁾.

Dar, dacă minorul său reprezentantul lui legal va putea invoca nulitatea, basându-se pe lipsa concluziilor minist. public, nu mai puțin adevărat este că minorul va restitui tot ceea ce i-a profitat, în baza principiului de echitate că nimeni nu se poate înavuți în detrimentul altuia (art. 1098, 1164, 1598), principiu pe care jurisprudența îl aplică cu drept cuvânt și incapabililor străini ⁽⁶⁾.

«*Jurenaturæ æquum est, neminem cum alterius detrimento, et injuria fieri locupletiores*» ⁽⁷⁾.

Și această soluție este aplicabilă nu numai atunci când însuși minorul a contractat, după cum pe nedrept decide tribunalul din Buzău și

după cum hotărâse și tribunalul din Tecuci ⁽⁸⁾, dar și atunci când actul juridic emană de la reprezentantul său legal. În acest din urmă cas, însă, persoana care a contractat cu reprezentantul incapabilului va avea o acțiune în restituție în contra acestui reprezentant pentru întreaga sumă, dacă ea n'a profitat incapabilului, sau pentru diferența între ceea ce această persoană a plătit și ceea ce primește înapoi de la incapabil ⁽⁹⁾.

Tribunalul civil din Gex, prin o sentință foarte juridică, pe care am publicat-o și adnotat-o în coloanele acestui ziar ⁽¹⁰⁾, a decis cu drept cuvânt: 1° că tatăl, în calitatea sa de administrator legal, nu poate contracta un împrumut fie chirografar, fie ipotecar, în numele copilului său minor, *de cât cu autorisarea justiției*; 2° că fiul este, *chiar în lipsa unei asemenea autorizări*, prin urmare, *a fortiori*, în cas de lipsa concluziilor ministerului public, obligat a restitui sumele ce 'i a folosit, în baza principiului vechiului că lumea: *că nimeni nu se poate înavuți în detrimentul altuia*.

Tribunalul de Buzău, în dorința sa, de alt-fel laudabilă, dar nelegală, de a apăra pe minori, uită acest principiu elementar, conferindu-le privilegiul exorbitant de a-și însuși averea acelora cari au avut nenorocirea de a contracta cu dinșii, sau cu reprezentantul lor legal. Or, aceasta nu se poate, pentru că dacă este de principiu că minorul nu trebuie să sufere nici o daună din actul juridic pe care îl anulează, el nu trebuie să tragă din aceasta nici foloase ilicite; căci alt-fel, protecțiunea ce 'i ar da legea s'ar întoarce în contra lui, și nimeni n'ar mai voi să contracteze cu dînsul, după cum țice legea romană ⁽¹¹⁾. De aceea minorul, ca și ori-care incapabil în genere, trebuie să restituie tot ceea ce i-a folosit: «*Qui restituitur in integrum, sicut in damno morari non debet, ita nec in lucro, et ideo quidquid ad eum pervenit, vel ex emptione, vel ex venditione, vel ex alio contractu, hoc debet restituere*». (L. 1, Cod., *De reputationibus quæ fiunt in judicio in integrum restitutionis*, 2, 48).

D. Alexandresco

(3) Veđi Planiol, I, 2195. Beudant, *Cours de dr. civ. fr.*, II, 736. Seligman, *Revue critique*, anul 1875, p. 701 urm. Lespinasse, *Idem*, anul 1879, p. 24 urm. Bertin, *Chambre de conseil*, I, V^o Mineurs, p. 48, 566 și 569. Fréminville, *Tr. de la minorité et de la tutelle*, I, 13, p. 42 urm. (ed. din 1845). Marcadé, II, 150, p. 162. C. Douai, Sirey, 94. 2. 311. D. P. 94. 2. 296 și *Dreptul* din 1899, No. 48. Trib. civ. din Gex, *Pand. Périod.* 1900, 2. 17 urm. și *Curierul Judiciar* din 1900, No. 42 (cu observația noastră).

(4) S'a decis că sunt, de asemenea, casabile și decisiile în care ar fi figurat ministerul public, atunci când în cauză nu erau nici minori, nici interdiși (Cas. rom. Bulet. 1893, p. 988; Bulet. 1892, p. 54; Bulet. 1890, p. 630). Asemenea soluție ni s'a părut însă altă dată inadmisibilă, într-un cât glasul unui magistrat nepărtinitor n'a putut să aducă de cât o lumină mai mult în cauză: *Quod abundat non viciat*. Veđi Tratatul nostru în limba franceză, p. 303. Cpr. în acest din urmă sens: Cas. rom. Bulet. 1882, p. 438. Al. Degré, *Dreptul* din 1879, No. 22.

(5) Cas. rom. *Curierul Judiciar* din 1904, No. 3.

(6) Cas. fr. D. P. 92. 1. 29. Sirey, 95. 1. 78.

(7) L. 206, Dig., *De diversis regulis juris antiqui*, 50, 17; L. 14, Dig., *De conditione indebiti*, 12. 6. Mai veđi încă L. 24, § 1 și L. 27, § 1, Dig., *De minoribus*, 4. 4; L. 1, Cod., *De reputa-*

tionibus, etc., 2. 48. Cpr. art. 812 urm. din Codul german, asupra căroră veđi Salleilles, *Etude sur la théorie générale de l'obligation, d'après le premier projet de Code civil pour l'Empire allemand* (ed. a 2, Pichon, 1901), p. 449 urm.

(8) Veđi *Dreptul* din 1893, No. 66.

(9) Cpr. Larombière, *Oblig.*, IV, art. 1312, No. 5. *Pand. fr.*, *Oblig.*, I, 6399. Veđi și t. VI, a Comentariilor noastre, p. 36. Cpr. L. 47 § 1, Dig., *De minoribus*, 4. 4.

(10) Veđi *Curierul Judiciar* din 1900, No. 42, p. 337 urm. și *Pand. Périod.* 1900, 2, 17 urm.

(11) «*Non semper autem ea quæ cum minoribus gerentur, rescindenda sunt, sed ad bonum et æquum redigenda sunt: ne magno incommodo hujus ætatis homines adficiantur, nemine cum his contrahente; et quodammodo commercio eis interdictetur*». (L. 24, § 1, ab initio, Dig., *De minoribus*, 4. 4).

JUDECĂTORIA OCOLULUI TOPOLOG (Argeș)

Audiența de la 21 Septembrie 1902

Anica Tudor cu Neață Popescu

Cartea de judecată No. 1080

Contestație la sequestru. — Consecințe trase de judele de ocol din motive nedesvoltate în mod suficient. — Nulitatea titlului autentic pe baza căruia s'a ordonat sequestrul. — Anularea formulei executorii (puse pe titlul pe baza căruia s'a aplicat sequestru) și deci anularea sequestrelui. (Art. 89 L. Jud. de Pace; art. 11 și 18 L. aut. act. și art. 1172 Cod civil).

1. Judecătorul de ocol are dreptul și datoria de a se pronunța asupra tuturor mijloacelor care rezultă din actele și împrejurările priciniei, cu condiție ca să le pue în discuțiunea părților. Deci cu atâta mai mult are drept judecătorul de ocol de a trage el însuși consecințe din motivele invocate de una dintre părți și nedesvoltate în mod suficient.

Asemenea consecințe deduse de judecător trebuiesc puse în discuțiunea părților, dar nu trebuiesc comunicate în mod formal părții interesate, fiindcă nici o obiecțiune ridicată din oficiu de judecată nu este și nu poate fi supusă la asemenea comunicare.

2. Conform articolelor 11 și 18 din legea pentru autentificarea actelor, este nul ca act autentic, actul a căruia proces-verbal de autentificare nu este contrasemnat de notar (când autentificarea e făcută de judecătoria comunală), ne fiind valabilă contrasemnarea de către un locuitor de notar, — și asemenea este nul actul autentic în al căruia proces-verbal de autentificare nu se arată că partea nu știa să scrie și actul a fost scris și semnat de altă persoană.

Actul autentic care conține asemenea viciu ar avea valoarea unui act sub semnătură privată, dacă ar fi iscălit de însuși partea interesată; dacă însă este iscălit prin punere de deget, actul este cu totul fără valoare juridică; — deci e un titlu nul și formula executorie pusă pe un asemenea act este și ea nulă; deci sequestrul înființat pe baza acestei formule executorii trebuie anulat.

S'a prezentat contestația în persoană și intimatul creditor prin d-nii avocați Constantinescu și Olănescu. Judecata,

Asupra contestației făcută de Anica Tudor din Gojgău, contra procesului verbal de sequestru dresat de primarul comunei Lăunele de sus;

Având în vedere că contestația renunțând la al doilea motiv de contestație susține pe cel dintâi și a-nume, că în privința actului autentic în baza căruia se face urmărirea nu are nici o cunoștință și nici că a fost la autoritatea comunală spre a-l legaliza;

Având în vedere că judecătoria examinând actul în forma sa și găsind în îndeplinirea formelor pentru autentificare oare cari abateri de la prescripțiunile legii, a pus această chestiune în desbaterea părților, ceia ce creditorul consideră ca un nou motiv de contestație cerând comunicarea lui spre a se prepara să răspundă;

Considerând că chestiunea ridicată de judecătoria este consecința motivului de contestație, și dacă legea judecătoriilor de pace prin art. 89 ne îndatorează d'a pune în discuție punctele de fapt și de drept ce rezultă din împrejurările cauzei ne discutate și observate de părți, cu atât mai mult se poate explica și trage consecințe din cele ce partea voeste a cere, că prin urmare ne fiind vorba de un motiv nou de contestație invocat de partea contestatoare, nu este loc la comunicarea chestiunii ridicate din oficiu;

Având în vedere că din actul prezentat de creditor și investit cu formula executorie se constată că, în procesul verbal de autentificare încheiat de Primăria comunei Uda de Sus, se face mențiune că debitoarea a semnat cu propria sa semnătură actul ce era să se autentifice;

Având în vedere că debitoarea, în instanță, declară că nu știe carte, ceia ce creditorul nu contestă, lucru ce se

constată și din coprinsul actului în următoarea cuprindere: «și pentru a d-lui despăgubire am dat acest act, scris de unul din noi I. Trandafir, care l'am iscălit, iară pe Anica debitoarea a iscălit-o tot scriitorul acestui act»;

Că în procesul verbal de autentificare se constată că actul e semnat de părți pe când în realitate debitoarea este semnată de o altă persoană, lucru despre care nu se face mențiune;

Considerând că după art. 18 din legea autentificării actelor, lipsa unei asemenea mențiuni atrage după sine nulitatea actului;

Având în vedere că iarăși din procesul verbal de autentificare se constată că îndeplinirea formalităților s'a făcut de către primar asistat de un locuitor de notar;

Considerând că art. 11 din legea autentificării actelor dispune că autentificarea la judecătoriile comunale să se facă de primar asistat de notar, sub pedeapsă de nulitate;

Că ast-fel fiind actul este nul și prin lipsa de forme și din cauza incapacității funcționarului ce l'a autentificat;

Considerând că, după art. 1172 C. civ., actul care nu poate fi autentic din cauza competenței sale a incapacității funcționarului său din lipsă de forme, este valabil ca scriptură sub semnătură privată dacă s'a iscălit de părțile contractante.

Că în fapt se constată că, actul prezentat de creditor e semnat de debitoare prin punere de deget și că ast-fel nu poate constitui un titlu.

Considerând că după art. 371 combinat cu 373 Pr. civ. executarea se poate face numai în virtutea unei hotărâri sau unui act investit cu formula executorie, orî în speță nefiind nici o hotărâre judecătorească nici un titlu valabil, formula executorie este greșit aplicată, și prin consecință trebuie a fi anulată împreună cu toate actele de urmărire făcute pe temeiul ei;

Prin urmare contestația fiind fondată urmează a se admite.

Pentru aceste motive, admite contestația, etc. (*).
p. judecător (s) D. A. Milesco.

INFORMAȚIUNI

Luni 19 cor. a avut loc în sala Edison la orele 5 $\frac{1}{2}$ p m. adunarea avocaților *contra-uniformiști* cari au semnat rezoluțiunea ce am publicat în numărul trecut. Au luat parte la acea întrunire peste 70 d-nii avocați. După ce au vorbit d-nii: Borneanu, Stelian, Comșa, B. Păltineanu și G. Danielopolu (senior), s'a citit o moțiune de protestare și s'a delegat o comisiune compusă dintre d-nii P. Grădișteanu, V. Missir, Th. Stelian, B. Păltineanu și D. Comșa, cari să intervină către instanțele judecătorești spre a lăsa în suspensie măsura aplicării costumului până la tranșarea acestei chestiuni de către Corpurile legiuitoare, delegațiune care să se presinte și la Președinții Corpurilor legiuitoare spre a stăruî pentru votarea proiectului.

O petițiune semnată de un mare număr de avocați din Capitală, a fost prezentată Senatului pentru a se respinge proiectul de lege al d-lui Grădișteanu, și a rămâne ast-fel obligatorie uniforma pentru avocați.

Proiectul de lege al d-lui Grădișteanu venind în discuțiune la 19 și 20 cor., și fiind combătut de către d-l Senator Costescu-Comăneanu, de d-l Ministru de justiție și de către d-l Prim-Ministru, a căzut obținând 24 voturi pentru și 38 contra.

(*) Această carte de judecată a fost confirmată de trib. prin respingerea apelului.
(N.R.)

UN TÂNER licențiat în drept, dorește să intre ca secretar la un domn avocat, fără nici o pretențiune.

A se adresa în strada Progresului 8.